Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 200. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СВОБОДА, СЕРЕДА, 17-го ВЕРЕСНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 17, 1980 No. 200. VOL. LXXXVII.

В ОН виявлено ще одного аґента КҐБ

Ню Йорк, Н.Й. — Нюйоркські газети повідомили в кінці тижня, що генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм має нову проблему до розв'язання, а саме мусить позбутися нового совєтського шпигуна і аґента із секретаріяту, який є „спеціяльним помічником" самого генерального секретаря, але який не хоче „добровільно" відійти на емиритуру, яка йому належиться після закінчення 60-го року життя.

Цим аґентом виявився тим разом Віктор Лісовський, про якого свого часу розповідав американським кореспондентам Аркадій Шевченко, який, як відомо, не повернувся до Совєтського Союзу, вибрав волю і тепер живе у З'єднаних Стейтах Америки. Шевченко вже тоді перестерігав американські органи безпеки, зокрема ФБІ, що Лісовський є старшиною КҐБ і крім праці в ОН, займається шпигунством в користь СССР. Було б все впорядку, якщо б Лісовський, згідно з правильником ОН відійшов був на емеритуру, але Олеґ Трояновський, голова совєтської місії до ОН написав Вальдгаймові приватного листа з проханням затримати Лісовського на становищі ще бодай один рік, тобто до кінця 1981 року. І від цього, — кажуть кореспонденти почалася справжня проблема для Вальдгайма, який старається про третій п'ятилітній перевибір на становище генерального секретаря знаючи, що Совєтський Союз і З'єднані Стейти Америки мають рішаючий голос у цій справі.

Совєтські органи КҐБ мабуть не сумнівалися у продовження реченця для їхнього аґента, але у справу вмішався директор набору кадрів до ОН, Джеймс Джон, якого назначили на це становище ще в 1979 році і він вже тоді був поставив собі за завдання боротися з політизацією генерального секретаріяту ОН і інфільтрацією його чужоземними шпигунами, що противорічить статутові цієї міжнародної організації.

Справа стала голосною і тому Вальдгаймові буде тяжко її розв'язати без втрати престижу до ОН і своєї особи.

Контрольна комісія переводить перевірку стану УНС

Головна Контрольна Комісія при праці (зліва): проф. д-р Богдан Гнатюк, мгр Іван Геврик, д-р Богдан Футей, проф. Іван Телюк і о. Степан Біляк.

Джерзі Сити, Н.Дж. — Від суботи, 13-го вересня, ц.р., Головна Контрольна Комісія УНСоюзу переводить звичайну піврічну контролю майна, діловодства і загального стану цієї найстаршої і найбільшої установи у вільному світі, яка цього року переступила 86-ий рік свого існування.

Перевірка, яка включає Рекордовий, Касовий і Організаційний департаменти та видавництво „Свобода" і Союзівку, переводить Головна Контрольна Комісія в складі: д-р Богдан Футей, проф. Іван Телюк, о.Степан Біляк, проф. д-р Богдан Гнатюк і мґр Іван Геврик.

На закінчення цієї перевірки, яка проходитиме цілий тиждень, Головна Контрольна Комісія відбуде спільні наради із затрудненими в Головній Канцелярії членами Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу. Ствердження Комісії та заклик будуть опубліковані в органах УНСоюзу.

В Іранському парляменті почалася дебата над справою закладників

Теґран. — В іранському парляменті Комісія закордонних справ зголосила свій звіт з комісійного перегляду питання американських закладників і тим дала підставу до дискусії над цією справою, яка почалася у вівторок 16-го вересня. Річник Комісії Мохаммед Хатамі після звіту про її працю запропонував, щоб пленум парляменту на публічній сесії обговорив і вирішив цю справу. Парлямент переглянув також текст відповіді на апель 187 американських парляментаристів до нього в цій справі.

Звіт Комісії закордонних справ похвалив схоплення закладників ісламськими фанатиками, вважаючи це „акцією яку визнали доцільною героїчна нація і Імам". Уже на початку дискусії виявилися різні позиції у справі вимог іранського уряду за звільнення закладників. Депутат Гоятолісям Моҳаммед Монтазері, син одного з найважливіших аятолл у Ірані, передбаченого на наслідника Хомейні, висловив думку, що ухвала парляменту мусить точно придержуватися позиції, яку зформулював аятолла Хомейні. В зревідованій відповіді іранського парляменту на письмо американських парляментаристів висунено вимогу „висловлення почуття вини американським урядом" та згоду на заплату за вчинені „фінансові і духові шкоди".

Представник швайцарської амбасади, шарже д'афер Маркус Кайзер зустрінувся з представником іранського парляменту Гоятолісямом Гашемі Рафсанджані і передав йому письмо від двох американських конґресменів Лі Г.Гемілтона, демократа з Індіяни та Бенджаміна А.Джілмена, республіканця з Ню Йорку. У відповідь на цього листа Рафсанджані заявив, що повна публічна дебата почнеться у вівторок.

У справі пропозицій, аятолли Хомейні, які він з'ясував минулого тижня, як передумову звільнення безправно притримуваних закладників почали висловлюватися в ЗСА різні політичні діячі. Одним з перших був республіканський кандидат на президента Роналд Реґен. Назагал панує згідна думка, що більшість з тих пропозицій є приємливі з вийнятком таких, яких уряд не може полагодити, бо це є компетенції судівництва. Подібну поставу займає також Уряд ЗСА на чолі з президентом Джіммі Картером.

Після започаткування дебат над справою американських закладників в іранському парляменті почали не лише зарисовуватися різниці в поглядах іранських привладних чинників на цю справу, але й виникають думки про те, що робити далі, після звільнення закладників.

Одна група парляментаристів на чолі з предсідником парляменту аятоллею Гашемі Рафсанжані й надалі вимигає покаяння від ЗСА, знов же інші уважають, що важнішим є подбати, щоб справа закладників не скомплікувала на майбутнє відносин з ЗСА, а навпаки, щоб її розвя'зкою започаткувати стабілізаційний процес тих відносин. Іран бо потребуватиме більш всього іншого підтримки від ЗСА. СССР і на далі залишиться його незмінним ворогом.

У цій ситуації виник ще один момент, а саме постава й вимоги родин закладників. Родини мають свої незаперечні навіть у світлі невиразно з'ясованого ісламського права і законів Корану претенсії до Ірану в справі своїх батьків, дітей, чоловіків. Власне по цій лінії родини 52-ох закладників вислали свої письма до іранського парляменту. І вони вимагають позитивної і невідкладної полагоди справ своїх безправно притримуваних в ув'язненні членів родин.

Говорять про потребу зміни у Польщі

Варшава, Польща. — Мечислав Раковскі, головний редактор тижневика „Політика", теоретик і дорадник попереднього першого секретаря польської Комуністичної партії Едварда Ґерека і теперішнього його наслідника Станіслава Кані, розмовляючи із західними кореспондентами, заявив, що страйки в Ґданську, а пізніше у цілій Польщі, які у деяких місцевостях тривають ще до сьогодні, були великим ударом для Компартії і її керівництва.

Раковскі, член Центрального Комітету Компартії, який із свойого посту, все мав можливість, відвагу, а може навіть дозвіл керівництва виступати більш відкрито, як, наприклад, інші редактори партійної преси, признався, що в теперішній Польщі, включаючи також керівників Компартії, існує глибоко закорінена думка про конечність змін цілої структури керівництва, включаючи також перебудову робітничих профспілок, постепенне усунення цензури, звернення більшої уваги на потреби робітництва, яке є головною остоєю і підпорою соціялістичної системи тощо. Ці зміни, на думку Раковського, можна перевести в короткому часі, але Польща потребує динамічного керівництва, яке є здібне розв'язувати найбільш трудні проблеми, а тим часом „ми натрапляємо на багато психологічних проблем", заявив Раковскі, даючи інтерв'ю західним кореспондентам у свойому бюрі. „Перед нами є багато різних трудноців, які було дуже легко надрукувати у пресі, бо папір все витримає, але це не розв'яже самої проблеми".— підкреслено заявив Раковскі, який ввесь час під час інтерв'ю ходив по кімнаті жестикулюючи руками.

Як першу проблему Раковскі поставив економіку, яка, на його думку, стоїть перед неминучою катастрофою, якщо усі — уряд, Компартія і робітництво не будуть зі собою тісно співпрацювати. Другою важливою на його думку справою є платничий білянс уряду у зв'язку з пляном підвишки платень для робітників, який коштуватиме уряд у першій стадії принаймні 3.5 більйона долярів. Великою загрозою для економіки і погіршення загальної господарської, а також політичної ситуації Раковскі вважає продовження страйків у багатьох містах і поширення невдоволення серед населення, викликане, очевидно, не тільки страйками, але настановою на зміни.

Страйки в Ґданську і других містах були на думку Раковского, вислідом відкинення програми Ґерека, а продовження страйків є наслідком непогодження частини польського народу з програмою нового керівництва. „Ви знаєте, що в нашій країні люди поводяться тепер трохи дивно", — зказав Раковскі кореспондентам посміхаючись при тому і додав: "якщо ви комусь звертаєте на це увагу, тоді кажуть, що ви є проти змін і це чого доброго з вас зроблять ворога польського народу".

Західні політичні спостерігачі вже кількакратно відмічували, що Раковскі під час і після Ґданських страйків виступав на телевізії і взагалі відіграв ролю посередника. Його зачисляють до тих небагатьох осіб, які в ЦК Компартії вже давно звертали увагу на потребу змін в Польщі.

Відбудеться Український день у Кергонксоні

Кергонксон, Н.Й. (Р.Б.). — Заходами Загального Громадського Комітету відбудеться тут на Союзівці, в неділю, 28-го вересня, ц.р. о год. 1-ій по полудні Український день.

В програмі виступ почесних гостей Ніни і Святослава Караванських, мистецька виставка, українські пісні і танки, забава для молоді тощо.

Ця імпреза подумана на те, щоби згуртувати і об'єднати усіх українців, які живуть в Кергонксоні і околиці, щоб познайомитись, приємно провести час і таким чином ще більше скріпити український потенціял на цьому терені.

Вступ, який включає належність за обід, 4 дол. від особи, 2 дол. для молоді і студентів, для дітей — вступ вільний.

Переведуть акцію в обороні В.Половчака

Філядельфія, Па. — Місцевий Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні, відомий із своєї широкої і многогранної діяльности, переведе акцію в обороні 12-річного Володимира Половчака, який, як відомо, не бажає повернутися з батьками до Совєтського Союзу.

Акція заплянована на четвер, 18-го вересня, від год. 7:30 до 8:30-ої увечері, біля Індепенденс голл під гаслом „Право дитини на свободу". Головною причиною цієї акції є великий розголос, що його набрала ця справа в пресі, радіо і телебаченні та різні контроверсійні виміри, що їх надають різні джерела. Комітет закликає громадянство до участи в цій акції.

В Америці

ТІМ КРЕФТ, крайовий керівник передвиборчої кампанії за перевибір Джіммі Картера на президента ЗСА, зрезиґнував із свого становища після висунених проти нього закидів, що він вживає наркотик кокаїну. Сам Крефт заявив кореспондентам, що він не відходить цілковито від крайового комітету, а тільки бере тимчасове звільнення від своїх обов'язків, аж до часу поки не вияснитьcя висунене проти нього „фальшиве обвинувачення". Справу Крефта перевіряє тепер генеральна прокуратура і секретно найменований прокуратор. Політичні спостерігачі звертають увагу, що це вже другий високий дорадник Картера, якому закидають вживання наркотиків. Першою особою був шеф персоналу Білого Дому Гамілтон Джордан, якого, після докладної перевірки, оправдали.

СЕНАТОР ДЖОРДЖ МЕКҐОВЕРН, демократ із Південної Дакоти, веде дуже затяжну кампанію за перевибір на сенаторське становище у виборах осінню цього року. Згідно з опінією самого сенатора МекҐоверна, проти нього ведеться зорганізована консерватистами сильна і сперта на солідну фінансову базу кампанія, щоб позбавити його сенаторського посту. Крайовий комітет Демократичної партії повністю підтримує МекҐоверна, уважаючи, що він заступає інтереси багатьох мешканців цього консервативного в принципі стейту і змагається за покращання соціяльних програм. При тому керівники Демократичної партії відмічують, що сен. МекҐоверн, на протязі його 24-річної публічної служби, все мусів тяжко змагатися за перевибір і все перемагав.

ЗГІДНО З ОПІНІЄЮ СЛУЖБИ ІМІҐРАЦІЇ і натуралізації велике число втікачів з Куби, які мабуть припадково попали до числа втікачів, виявляють бажання повернутись до комуністичного „раю" Фіделя Кастра. Деякі з них у розпачі та розчаруванні американським способом життя, вдаються до скрайніх заходів і перехоплюють пасажирські літаки різних американських компаній та скеровують їх до Гавани. Федеральний Уряд ЗСА покищо не зайняв до цієї справи жадного становища і взагалі, — кажуть іміґраційні чинники, — постава Білого Дому до цієї справи є до певної міри незрозумілою. Деякі речники цієї служби пропонували Урядові зорганізувати поворот тих кубинців, які виявляють зацікавлення повертатись на Кубу. У принципі Державний департамент не має нічого проти повороту кубинців до своєї батьківщини, але приберdroжна сторожа ЗСА все ще знаходиться під гострим зарядженням не пропускати жадних кораблів з втікачами у будь-яку сторону — з Куби чи до Куби.

КОНҐРЕСМЕН ДЖОН АНДЕРСОН, незалежний кандидат на президента ЗСА у виборах осінню цього року, виступаючи в Каліфорнії заявив, що президент Джіммі Картер не виграє виборів в стейтах Ню Йорк і Каліфорнія і тим самим втратить 86 голосів електорів, майже одну третину потрібних електорів на перевибір. Андерсон вважає, що у цих двох стейтах голоси електорів будуть поділені між ним і республіканським кандидатом Роналдом Реґеном.

ДЛЯ ОРИСІ ГАНУШЕВСЬКОЇ ВИБІР НА „МІС СОЮЗІВКУ" — НАЙКРАЩИЙ УРОДИНОВИЙ ПОДАРОК

БОГДАННА ПРИНАДА І ТЕРЕСА КОПАНИЦЯ — ЦЬОГОРІЧНІ КРАЛІ

Союзівка. — Для стрункої, чорноволосої Орисі Ганушевської з Норт Провіденс, Р.Ай., проголошення її вибору на „Міс Союзівку" на 1981 рік було „найкращим" уродиновим подарком, — як вона це з радістю заявила, приймаючи корону, квіти і відповідне позначення від її попередниці Галі Петрик та від секретарки жюрі Олени Гентіш під бурхливі оплески понад тисячі гостей-учасників Днів УНСоюзу, які з нетерпеливістю очікували проголошення висліду цього 26-го з черги контесту.

З вдячністю і зворушенням принимала новообрана „Міс Союзівки" гратуляції від двох краль, членів жюрі та від головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, який відтак відтанцював з нею „коронаційний вальс" під звуки оркестри „Червона Калина", яка приграла цього вечера під час забави у суботу, 13-го вересня.

Вислід контесту після нарад жюрі проголосила в атмосфері напруження біля півночі Марта Кордуба, представляючи спершу ще „урядуючу Міс" Галю Петрик, а відтак другу кралю, русявоволосу Тересу Копаницю з Трентону, Н. Дж., і першу кралю, Богданну Принаду з Картетеру, Н. Дж. В особі О. Ганушевської стейт Ровд Айленд має першу „Міс Союзівку" у 26-річній історії цих контестів.

Після проголошення вислідів контесту М. Кордуба представила членів жюрі, які, згідно з правилами, до часу „коронації" невідомі публіці. В склад цьогорічного жюрі входили: інж. Роман Ракочий, ст., Андрій Кейбіда та д-р Зенон Матківський; неголосуючою секретаркою була Олена Гентіш, яка заступала вперше відсутню з уваги на занедужання Квітку Стецюк.

Під звуки оркестри і довгі оплески у танок повели — першу кралю Б. Принаду управитель оселі Володимир Квас, другу кралю Т. Копаницю голова Головної Контрольної Комісії УНСоюзу д-р Богдан Футей, а закінчуючу свою „каденцію" Г. Петрик — член Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик. Ескорту нової „Міс" відтак передав у вальсі д-р Флис членові Головної Контрольної Комісії проф. Іванові Телюкові.

Новообрана „Міс Союзівка" — це донька д-ра Тараса і Іванни Ганушевських, активних українських громадян в стейті Ровд Айленд. Орися, активна пластунка — виховниця, є студенткою третього року Провіденс коледжу, де вона спеціялізується у ділянці здоровельної адміністрації. Вона є представником молоді в Українській підкомісії Спадщинної Комісії стейту Ровд Айленд, головою і членом-основником української студентської громади, членом університетського міжнародного клюбу та ряду інших шкільних і молодечих організацій. Здала матуру українознавства в 1974 році. Вона була представником молоді у відзначеннях Тижня Поневолених Націй під час

(Закінчення на стор. 4)

(Фота: ред. Рома Гадзевич)

Орися Ганушевська (зліва) перебирає корону і звання „Міс Союзівки" від Галі Петрик.

У світі

В СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ перебуває велика делеґація японської привладної Ліберальної демократичної партії. Ця делеґація відбула цілий ряд розмов з різними провідними діячами Північної Кореї. Зустрілася вона також з президентом Кім іль Сунґом, який є лідером комуністичної партії Північної Кореї. В розмові з Кімом японська делеґація видвигнула потребу нормалізації політичних і господарських відносин. Японці висловили думку, що Північна Корея повинна заключити мирний договір з Америкою. Кім погодився з тією думкою і навіть заявив, що комуністичний уряд Північної Кореї, який він очолює, готовий відкликати свій обороний союз з Совєтським Союзом і Народною Республікою Китаю, якщо це портібне для заключення такого договору. Вістку цю подало японське інформаційне аґенство Кіодо, надаючи їй офіційний характер.

ЦЬОГОРІЧНА ПЕРЕДВИБОРЧА кампанія в Західній Німеччині прибрала неприємні, а навіть драстичні форми. Обидві головні партії — християнсько-демократична і соціялістична — на загал залишили справи державного життя й проблеми дальшого розвитку країни, а зайнялися неперебірчивими взаємними закидами. Врешті-решт преса та суспільство почало голосно реаґувати проти того. Накінець канференція католицьких єпископів Західньої Німеччини видала пастирський лист, у якому зайняла становище до цілого ряду загальних проблем. Єпископи висловилися проти необмеженого затягнення державних позичок, тягар сплачування яких відчуватимуть майбутні покоління. Вони застереглися проти завваг, мовляв тільки деякі політичні угрупування здібні вести мирову політику, а інші ні, бо це безпідставно дискваліфікує різні політичні чинники. Єпископи також зверають увагу, що задалеке встрявання урядових чинників в життя громад, родини і поодиноких людей приводить до нездорових явищ. Одна з найбільших західньонімецьких газет, „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ", цілу дотеперішню виборчу кампанію назвала „найдурнішою, яку дотепер прийшлося Федеральній республіці пережити".

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на атаки з різних боків, а зокрема з боку ліберальних кіл, Папа Римський Іван Павло II потвердив дотеперішню поставу католицької Церкви у справі штучного позбавлення людського плоду. Папа гарячо закликував перед Синодом католицьких єпископів, який почнеться у Ватікані під кінець вересня, до відкинення штучної контролі народин, а в першу чергу абортів. В часі Богослуження під голим небом у Сієні, в якому брали участь тисячі вірних, Папа заявив, що немає справжньої охорони прав людини, якщо не зберегти прав ще ненароджених дітей.

НА ЗАГАЛ У СВІТІ помітна вичікуюча постава до проклямованої останньо унії Лівії з Сирією. Резерва помітна також серед арабських країн, які вже були свідками неодної такої злуки. Першою відвізвалася схвалююче у цій справі Савдійська Арабія. Як подало офіційне інформаційне аґенство Савдійської Арабії, уряд її вітає унію Сирії й Лівії зі „задоволенням і сатисфакцією". Зі свого боку Савдійська Арабія не передбачує ніякої активної допомоги, ані втручування в ту справу, але уряд висловив сподівання, що „унія вийде на користь цілому ісламському світові".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays. Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мілітарна перевага СССР

Відомий американський колюмніст Джек Андерсон, обговорюючи різне звідомлення об'єднаних шефів штабу американської армії, яке недавно було опубліковане і у якому, до речі, стверджено, що аж шість дивізій стаціонованих поза кордонами З'єднаних Стейтів Америки не готові до фронтової боротьби, після прочитання цього звідомлення, сказав, що проймає жахом, коли довідатися що Совєтський Союз переважає ЗСА у багатьох ділянках зброєння і що цю ситуацію ледве чи можна буде змінити в користь Америки.

У 96-сторінковому звідомленні також говориться, що стратегічні пляни Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) комуно-московська імперія почала унешкідливлювати ще в 1970-их роках, почавши приспішеним темпом модернізувати не тільки Червону армію, але також армії країн Варшавського Пакту атомовою і модерною конвенційною зброєю, яка у багатьох відношеннях переважала прецизністю і силою вогню зброю армій НАТО. Коли стало відомим, що Москва почала розбудувати ракетні гнізда для своїх атомових ракет „СС-20" у сателітних країнах, зокрема у Східній Німеччині, серед альянтів в Европі наступило свого роду замішання і почалось нарікання, що це, мовляв, Уряд ЗСА не допильнував цієї справи, бо Европа вже в 1967 року домагалася перегляду загальної стратегії НАТО і розміщення середнього засягу ракет з атомовими головками. Цього проєкту ніколи серйозно не брали до уваги, а потім у Пентагоні відклали його до архіву, аж поки не побачили справжньої загрози для Европи від розміщення совєтських ракет, вистрілені яких з кожним роком збільшувалися, досягнувши числа 700.

В останніх чотирьох роках, президент Джіммі Картер, зв'язаний договором САЛТ ІІ і переговорами про підписання договору про скорочення стратегічної атомової зброї, тобто САЛТ ІІ, також нічого конкретного не зробив у цьому напрямі, щоб змінити ситуацію у користь НАТО. Тільки в останніх роках, особливо в 1978-79 ЗСА вирішили розмістити американські ракети „Першінг" середнього засягу, викликавши таким потягненням з одного боку вдоволення керівництва НАТО, а з другого — гостру реакцію і посилену пропагандивну кампанію кремлівських диктаторів, які вбачали у такому пляні, який, до речі, був тільки пляном далекого майбутнього, велику для себе загрозу.

Очевидно, Західня Европа і ЗСА не мали іншого виходу в обличчі приспішеного зброєння Совєтського Союзу і мусіли шукати за скорою відповіддю на совєтську військову перевагу не тільки в Европі, але також в інших частинах світу, яка не тільки загрожувала вільним народам, але стимулювала все нові й нові льокальні війни, зокрема в країнах Азії і Африки.

Не зважаючи на те, що СССР переважає також у хемічній зброї, Пентагон все ще оцінює ситуацію дуже оптимістично, кажучи що збройні сили ЗСА і НАТО переважають СССР не так кількістю вояків і зброї, як кваліфікацією багатьох родів зброї і військового вишколення. Військові аналітики кажуть, що деякі твердження Пентагону і західніх військових штабів нагадують звідомлення з Другої світової війни, або добре написану лектуру на військову тему, бо дійсність направду виглядає дещо інакше.

Немає сумніву, що ЗСА і їхні західні альянти з НАТО розпоряджають модерною зброєю великої нищівної сили, яка може завдати Совєтському Союзові і його сателітам великого удару випадку зудару двох протиставних сил — Сходу і Заходу. Однак є загрожена регіональна стратегія Заходу, бо, наприклад, СССР може легко зайняти Західню Европу, без належного спротиву військ НАТО.

На думку багатьох аналітиків, ситуація не зміниться до того часу, аж поки Захід, а головно ЗСА не наздоженуть втраченого в останніх роках часу, щоб дати відчути керівникам комуно-московської імперії, що пріоритетом Заходу є в першу чергу власна оборона і стримання совєтської експансії в світі — не на словах, а на ділі.

ПАРТИЗАНСЬКА БОРОТЬБА на Філіпінах після довгої перерви знов поширюється швидко. Цим разом вона здебільшого приймає форму міської партизанки, тієї нової ділянки революційної боротьби. До цього часу партизани на Філіпінах провадили свої акції в залісених, або віддалених від міських осередків теренах, де вони творили свої бази в важко доступних місцях і з них переводили наскоки. Тепер партизани потворили свої осередки в різних міських осередках і з них роблять напади. Партизани належать до комуністичних клітин, які власне допомагають їм у містах. Одним з їхніх командирів є надавній священик Конрадо Бальбер, який пішов у підпілля в січні цього року після того як військове командування відкрило його зв'язки з комуністичним підпіллям. Свою збройну силу назвали вони Нова народна армія і намагаються її цілкою охопити цілий край. В п'ятницю, 12-го вересня, вони виконали в Манілі, столиці Філіпін, цілий ряд бомбових замахів, в яких були вбиті й ранені. Між вбитими була також американка, якої прізвища ще не подано до публічного відома.

Роман Рахманний

РАХУНОК СОБІ: УККА 1940-1980

2

Восени 1980 року верховні установи українських організацій у Канаді та в Америці відбудуть свої чергові конгреси не тільки для того, щоб обрати свої керівні органи, але передусім з метою скласти собі та всій громадськості звіт про свою дотеперішню діяльність. Над звітами — а вони завжди явні та відкриті для конструктивної критики! — відбудеться грунтовна дискусія під час і після з'їзду. Залишаємо це для делегатів окремих організацій — світських і духовних, та для сторонніх спостерігачів, присутніх на цих Конгресах.

У газетній статті корисно буде обмежитися тільки основними досягами двох братніх верховних установ українців Північної Америки: Українського Конгресового Комітету Америки і Комітету Українців Канади. Йдеться про ті аспекти їхньої конструктивної діяльности, які часто промовчуються у розгарі дебатування поточних з'їздових справ.

Наш дороговказ

Понад сорокарічна діяльність тих надрядних установ повинна бути світлим дороговказом для активної частини українських громад у цих двох сусідніх державах. Оглянувшись назад, на пройдений шлях, окремі громадяни й організації, повинні зміцнитися у своїй настанові продовжувати українську самостійницьку діяльність на кожній ділянці.

Український Конгресовий Комітет Америки постав раніше за Комітет Українців Канади і, на далі, — як це за свого життя в радіорозмові зі мною підкреслив співзасновник Комітету Українців Канади о. д-р В. Кушнір, — американські українці своєю ініціятивністю та організованістю спонукали і канадських українців оформити своє верховне керівництво.

Крім поступового об'єднання у своїй структурі всіх дійових установ „американської України" Конгресовий Комітет за сорок років провів значну зовнішньо-політичну роботу — себто діяльність, спрямовану на ознайомлення неукраїнських середовищ і державних кіл. У нас чомусь легковажно висловлюються про т.зв. „меморіялову діяльність", але завдяки своєчасним і достойним формою меморіялам Українського Конгресового Комітету (самотужки і спільно з іншими українськими установами в системі Панамериканської Української Конференції) керівні кола американського суспільства мали багато нагод ознайомитися з українською проблематикою — тогочасною і минулою.

Роля Квартальника

Неоцінену ролю допоміжного чинника в цій ділянці виконав англомовний журнал „Юкреніен Квортерлі". Адже перші два десятиріччя в українській зовнішній інформації позначилися саме нестачею періодичних видань на високоцільному рівні, що доходили б до бібліотек і оформлювали б думку установ на цьому континенті та протидіяли б русофільській пропаганді. Та навіть на внутрішньо-українське життя мав вплив цей журнал: адже це „Український Квартальник" перший на північно-американському континенті промовив серйозно слово про Українську Повстанську Армію, як про всенаціональну збройну силу в боротьбі проти німецьких нацистів і большевицької Росії з її підневільними союзниками — сусідами України.

Зосередивши свою діяльність у Ню Йорку та Вашінгтоні, Український Конгресовий Комітет добився двох найвидатніших результатів. Попереше, грунтовно підготована акція свідчень на форумі американських сенатсько-конгресових комісій кількакратно висунула на весь світ великий зріст української визвольну справу. Україна, як державницька поневолена нація, з'явилася перед очима сенаторів, конгресменів, державних адміністраторів, публіцистів і науковців немов примара з того світу... Зі світу тіней, на перебування в якому засудили Україну великодержавні діячі версальських домовлень 1919 року.

Подруге, Український Конгресовий Комітет Америки, приєднавши до тієї акції діячів усіх українських середовищ і наукових спеціялістів, забезпечив фланги української справи ставлення проблематики всіх Росією поневолених народів. Тиждень поневолених націй, що його офіційно відзначають принаймні словесно в американському Конгресі та окремим президентським посланням, являє собою безсмертного свідка найбільшої ганьби двадцятого сторіччя: існування московської колоніяльної імперії — тюрми народів з її всебічною політикою геноциду, лінгвіциду і воєнної агресії.

Цинічні політикани й запродані імперіялістами публіцисти, реакційні державні діячі та науковці, що в полоні імперіялістичного мислення, можуть кепкувати з української визвольницької концепції та промовчувати рух поневолених Москвою народів... Але ця концепція є реалістична такою мірою, якою мірою реальна є боротьба патріотів тих поневолених національностей. А того вони не можуть заперечити.

Кожне десятиріччя існування і діяння УККА приносило якусь перемогу — прорив у навколишній стіні упереджання та засоромлювало державних діячів, їхніх дорадників і науковців переконливими доказами. УПА з її десятирічним опором Москві засоромила політичних і військових спеціялістів, які давно засудили українську справу на забуття... Опір молодшого покоління українських селян, робітників та інтеліґенції в 1960 роки засоромив нове покоління політиків і науковців, які „науково" поховали були українську націю у совєто-російському океані. Це була велика спільна українська перемога.

Щоб ми не забули

Сьогодні, як безсторонній спостерігач іздалеку, я можу впевнено сказати: Український Конгресовий Комітет Америки, у співпраці з усіма конструктивними елементами американсько-українського суспільства та у дружній координації своїх дій з такими позаамери-

(Закінчення на стор. 3)

МРІЇ ПРО ОБ'ЄДНАННЯ

(В.Д.). — У виданні за 29-го серпня ц.р. „Ворлд Стріт Джорнал" помістив статтю свого кореспондента з Бонну, Джона М. Геддеса, в якій він пише про дальші надії німців на з'єднання Німеччини.

Намагання до об'єднання двох Німеччин є не тільки в Західній Німеччині, але також у Східній Німеччині, де звичайно таке об'єднання плянувалося під комуністичним прапором. До такого об'єднання, як відомо, не прийшло, але воно залишається політичною ціллю німців та є важливим фактором в політичній і економічній поставі Західньої Німеччини.

Події у Польщі перешкодили плянованим відвідинам канцлера Гельмута Шмідта до Східньої Німеччини, яке відкладено на неозначений речинець. Тепер у Західній Німеччині ведеться виборча кампанія, і над питаннями німецької „Ост-політік" та зокрема над договором із Східньою Німеччиною, що його підписав у 1970 році колишній канцлер Віллі Бранд, гарячо дискутують партійні кандидати. Ціллю договору було не тільки обопільне визнання двох Німеччин, але також відновлення і змінення зв'язків між двома частинами поділеної Німеччини.

І тепер, хоча об'єднання Німеччини залишилося надалі ціллю німців, „Остполітік" Шмідта є під обстрілом Християнської демократичної опозиції під проводом Франца Йосифа Штравса, прем'єра Баварії, який твердить, що події в Польщі переконують про провал німецької „східньої політики". Опозиція твердить, що власне „Ост-політік" надала легітимности комуністичній Східній Німеччині та відвернула увагу німців від комуністичної загрози.

Східні німці, які зі своєї конституції викинули параграф про об'єднання, почали свою власну атаку, заявляючи, що Східня Німеччина залишиться назавжди „соціялістичною" і ніколи не з'єднається зі Західньою Німеччиною.

Не зважаючи на ці перешкоди, мрія про об'єднання є рушійною силою у Західній Німеччині і ніодин політичний діяч, що кандидує на виборне становище, не сміє не говорити про евентуальне об'єднання Німеччини. Минулого місяця приватна організація у Західній Німеччині перевела опитування, після якого виявилося, що 60 відсотків німців заявилися за об'єднанням обох частин Німеччини.

Але, хоча існує охолодження між урядами обох Німеччин, уряд Бонну не має іншого виходу як в дальшому продовжувати намагання для поступового поліпшення відносин зі Східньою Німеччиною.

КРИТИКУЮТЬ ВИДАННЯ ПРО ЛЕСЮ УКРАЇНКУ

Київ. — У київській газеті „Літературна Україна" надруковано рецензію Олександра Рисака на альбом — „Леся Українка. Життя і творчість у документах, фотографіях, ілюстраціях". Уже сам заголовок цієї статті — „Цікаве видання, але..." „вказує, що це видання про Лесю Українку — „велику поетесу-інтернаціоналістку", — як її називає автор цієї рецензії — отримало тільки літепле признання.

І не зважаючи на те, що цей альбом відкриває стаття „Наша Леся", у якій з пієтизмом і любов'ю про поетесу написав Олесь Гончар, — як пише рецензент, — і не зважаючи на це, що у цьому виданні автори — М. В. Гуць та Н. Л. Россошинська зібрали чимало цікавих матеріялів, і не зважаючи на те, що в альбомі використано... твори В. І. Леніна, матеріяли промов В. В. Щербицького і відомих літературознавців, а про життя і творчість поетеси ілюструють сім розділів, що їх названо за уривками її віршів — видання це не оплескано, не відзначено, а навпаки, більша його частина стрінулася з крижаним холодом, який не віщує добра цьому альбомові. Причини цьому можна знайти у деяких рядках цієї статті, із слів яких накреслюється аж надто виразно, чому в резента таке невдоволення із приводу цього видання.

Хай цьому послужать цитати із цієї статті. Ось вони: „Водночас, на жаль, в альбомі є й недоліки. Насамперед явно і недостатньо, спрощено й однобічно показано зв'язки Лесі з російською літературою, а також літературами народів СРСР. Зовсім не висвітлено, як ішла поетеса до російського читача в дореволюційний період". А потім: „У пожовтневий період твори поетеси перекладали на російську мову понад 60 авторів. У альбомі ж згадано тільки шість російських перекладачів". І тут О. Рисак перелічує цих „талановитих" перекладачів: М. Алігер, П. Антокольський, О. Благиніна, М. Браун, В. Звягінцева, В. Рождественський і та інші. І притому Р. Рисак пише: „Вельми прикро, що до альбому не потрапив цілий ряд цікавих висловлювань російських перекладачів про Лесю Українку". А потім рецензент бідкається, що до альбому не потрапили матеріяли, які зберігаються у Центральному державному архіві — музеї літератури та мис-

(Закінчення на стор. 3)

ЗБІГНЄВ БЖЕЗІНСКІ ПІД ОБСТРІЛОМ

(В.Д.). — Від кількох тижнів у пресі та в деяких колах американського Уряду почалася тиха, але сконцентрована кампанія проти д-ра Збігнєва Бжезінского, дорадника президента Картера в справах крайової безпеки. Правда, від самого початку його назначення в Білому Домі, проти нього виступали лідери, закидаючи йому „войовничість", „вроджену антисовєтськість", а, мабуть, найбільшою його „провиною" було це, що президент Картер мав і має до нього беззастережне довір'я.

Кілька днів тому, відомий колюмніст „Ню Йорк Таймсу" Антоні Люїз, написав довшу статтю, в якій подав інформації про колишнього американського амбасадора до Ірану, Вільяма Г. Сулівана. Цей останній написав довшу статтю про події в Ірані перед приходом до влади аятолли Хомейні.

Згідно зі звідомленнями амбасадора Сулівана, д-р Бжезінскі — вже тоді, коли іранські збройні сили були в повному розкладі, домагався від Сулівана приготовити військовий переворот та не допустити до влади ісламських фанатиків. За словами американського амбасадора, Бжезінскі провадив „свою власну" політику в Ірані, почавши від 1978 року. Він мав зовсім ігнорувати перестороги американського амбасадора в Тегерані, яке вказувало на те, що рух проти шаха є масовим, що цей рух охоплює різні елементи, та що сам шах признав, що вжиття збройних сил проти революціонерів не може бути успішною розв'язкою на довшу мету.

Коли тимчасовий уряд Бахтіяра проявив свою безрадність у цій ситуації, амбасадор Суліван, після спільно розроблених деталів з іранським генеральним штабом та ісламськими революціонерами, а також після одобрення самого Хомейні, який тоді ще перебував у Парижі, запропонував до нього вислати американського делегата. Колишній державний секретар Сайрус Венс також одобрив це рішення, назначивши Теодора Еліота делегатом американського уряду на переговори в Парижі.

Однак цього ж дня, коли Еліот мав виїхати до Парижу, през. Картер в телефонічній розмові з амб. Суліваном Теграні, відкликав цю місію. Д-р Бжезінскі, який був в тому часі на риболовлі із самим президентом, переконав Картера, що американська підтримка зуміє вдержати Бахтіяра при владі.

Відкликання американської місії мало дуже вразити Хомейні, який і без того уважав Америку за „пекельне лихо".

А. Люїз пише, що сталося це, що передбачував Суліван: іранська армія, морська фльота і летунство розпалися в кількох днях, а їхні арсенали порозкрадали різні „революційні групи" в Ірані.

Наприкінці А. Люїз твердить, що амбасадор Суліван має за собою 32 роки американської дипломатичної служби і його безсумнівним мотивом було добро Америки.

На думку Люїза, д-р Бжезінскі не є ані „яструбом", ані „голубом", а галасливою і зарозумілою „сойкою"; його не можна також вважати „злим духом" у дорадчих справах, а прямо в нього немає „здорового розсудку".

Ясно, що д-р Бжезінскі може представити теж свій „бік медалі", і, можливо, після його виз'яснення, згадана ситуація не буде виглядати у такому поганому світлі, як це її, а в цьому ж і Бжезінского, представив амбасадор Суліван. На жаль, у теперішній стадії американсько-іранських відносин, д-р Бжезінскі — офіційно нічого не може сказати в своїй обороні. Але можна припускати, що при найближчій нагоді він захоче з'ясувати своє становище у цій — чи інших справах, пов'язаних з його особою і його постом.

Віктор Боровський

„ОПІКУНИ" РЕЛІГІЇ В СССР

I

Не так давно на Захід потрапив звіт Ради у справах культів у СССР членам ЦК КПСС. Чуючи цю дивну назву — Рада у справах культів при Раді Міністрів СССР, не дуже чітко уявляються функції й призначення цієї установи. Висловлювались різні припущення щодо праці Ради, але конкретно ніхто нічого сказати не міг.

І ось тепер можна ознайомитися з пробленою роботою цієї Ради, дізнатись те, що роками трималось у таємниці від звичайної людини. Те, що цей секретний документ дістався з сейфів з-під охорони сюди — означає, що не можна втаїти шила в мішку і що серед людей, які мають доступ до нього, все таки є чесні люди.

Звіт Ради у справах Православної Церкви (підвідділ Ради у справах культів при Раді Міністрів СССР) членам ЦК КПСС носить загальну назву — „Церковні кадри та дії по обмеженню їх діяльності рамками закону"; і нараховує понад 70 сторінок. Він поділений на п'ять розділів. Найцікавішими є розділи „ про склад єпископату Православної церкви і посилення політичної роботи з ними в інтересах держави", про підготовку священослужителів в духовних школах і про видавничу діяльність „Журналу Московської Патріярхії".

Зі звіту Ради до ЦК КПСС виходить, що основні функції Ради у справах Православної Церкви полягають у контролюванні єпископату, у зменшенні кількости церков і священиків.

Як відомо у Совєтському Союзі існує тільки одна Православна Церква, тобто російська, не зважаючи на те, що багато інших народів також православні. Керує Російською Православною Церквою патріярх Пімен разом з Синодом, що складається з шести архиєреїв. Рада у своєму звіті до ЦК КПСС говорить: „Синод перебуває під повним контролем Ради. Питання вибору і розміщення його постійних членів було і залишається повністю в руках Ради...Всі питання, що слід обговорювати на Синоді, патріярх Пімен і постійні члени Синоду попередньо узгоджують з керівництвом Ради..., узгоджують і заключні рішення „Священного Синоду". Автори, що складали звіт, слова „Священний Синод" взяли в лапки, бо знають, що там немає ніякої святости і глузують над цим.

Рада у справах Православної церкви визнає, що патріярх Пімен і члени Синоду не мають ніякої влади, а виконують те, що їм наказують згори. У звіті до ЦК КПСС говориться: „Здійснюючи постійний і непослаблений контроль над діяльністю Синоду, відповідальні працівники Ради проводять систематичну виховно-роз'яснювальну роботу з членами Синоду, встановлюють з ними довірчі контакти, формують патріотичні погляди і настрої."

У звіті говориться, що багаторічне спостереження і вивчення архиєреїв дало змогу Раді у справах Православної Церкви поділити керуючих єпископів на три категорії.

До першої категорії Рада відносить тих архиєреїв, що „на словах і на ділі показують свою льояльність" не тільки до церковної політики, але й доводять „патріотичність до соціялістичного суспільства".

Їх рада характеризує так: „Вони реально усвідомлюють, що наша держава не зацікавлена у підвищенні ролі релігії і церкви в суспільстві і, розуміючи це, не виявляють особливої активности в поширенні впливу православ'я серед населення". Рада у справах Православної Церкви говорить, що такі єпископи не є релігійними фанатиками. До такої категорії потрапляють патріярх Пімен, митрополити: Таллінський — Алексєй, Одеський — Сергій, Тульський — Ювеналій, Харківський — Никодим, Симферопольський — Леонтій та десять інших.

До другої категорії Рада відносить ієрархів, які також стоять на льояльних позиціях до державної політики, але в своїй повсякденній практиці виступають за підвищення ролі Церкви в родинному, особистому і суспільному житті. Вони підшукують на священицькі посади молодь. До таких звіт відносить Митрополита Київського і Галицького Філарета, архиєпископів: Івано-Франківського — Йосипа, Волинського — Діамана, єпископа Полтавського Феодосія та 19 інших.

Третя категорія — це та частина єпископату, „у якої в різний час виявлялися порушення закону про культ і спроби обійти закон, деякі з них релігійне консервативні". Іншими словами — це ті єпископи, які не хотять виконувати таємних інструкцій збоку Ради і КГБ, і роблять так до певної міри як їм підказує християнська совість. До таких Рада відносить у першу чергу Митрополита Львівського — Миколая, архиєпископа Буковинського — Саву та 14 інших. Більшість з названих у звіті ієрархів, або вже переведено в іншу місцевість, або „відправлено на відпочинок". Митрополит Львівський Миколай покищо тримається.

У своєму звіті Рада у справах Православної Церкви пише, що єпископат можна було б поділити на більше категорій, але: „Раду цікавить перш за все політичний аспект: як єпископат відноситься до соціялістичної держави, її внутрішньої і зовнішньої політики, як відноситься до законів про культи, яка релігійна активність архиєреїв".

У звіті не названо жадного випадку протесту архиєреїв проти обмеження їх дій, але це і не дивно, бо в звіті сказано, що „жодне рукоположення в єпископи не проходить без досконалої перевірки кандидатур відповідними органами".

Зі звіту виходить, що чим менше єпископ проповідує, чим менша його релігійна активність, тим більше в нього шансів вибитися до керівництва в Православній Церкві і не бути переслідуваним, що духовні учбові заклади далеко не покривають брак священнослужителів у Совєтському Союзі, і це в заслугу Рада ставить собі. Особи, що складали цей документ, писали відверто, бо звіт робився не для широкої публіки, а для ЦК КПСС.

Звіт говорить, що в 1974 році духовні семінарії й академію закінчили 131 особа, а направлено до парафій було тільки 78 священослужителів.

(Продовження буде)

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЦЕРКВИ й гоніння віруючих в СССР наштовхує щораз численніших людей протиставитися тому відкрито й практикувати релігію та склонювати й організувати інших до цього. З огляду на те, що всяка діяльність у тому напрямі суворо заборонена, а церкви мусять бути реєстровані совєтською владою, яка відмовляється це робити, то постають щораз численніші незалежні релігійні громади. Організатора й голову одної з таких громад, що вважала себе частиною євангельського віровизнання, судили в грудні минулого року в Чернівцях, а судові документи з того процесу щойно тепер дісталися у вільний світ. Акт обвинувачення закидав І. Г. Данилюкові, що він був „організатором і керівником нереєстрованої секти...зібрав біля 300 осіб, прихильників Ради Церков на березі річки Прут та виконав обряд хрещення...в часі обшуку в хаті в нього знайшли релігійну літературу..." — за „ті злочини" совєтський суд засудив І. Г. Данилюка на два і пів року концентраційного табору.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо Українську Громаду м. Ютики та її околиці, що в п'ятницю, 19-го вересня 1980 р. по полудні прибуде

С. і Н. КАРАВАНСЬКІ до Ютики, Н. Й.

•

ЗУСТРІЧ з ГРОМАДЯНСТВОМ

відбудеться

в суботу, 20 вересня 1980 р., о год. 6-ій веч. в Українській Католицькій Авдиторії

при 6 Катедж Пл., в ЮТИЦІ, Н. Й.

Екзекутива УККА в Ютиці, Н. Й.

Відділ Українського Патріярхального Товариства і Комітет Громадської Дії за Патріярхат в Чікаґо, Ілл.

запрошують на

ПУБЛІЧНУ ДОПОВІДЬ

Голови Патріярхального Товариства в ЗСА

Проф. Богдана Лончини

на тему

„СУЧАСНИЙ СТАН УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ І ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ"

доповідь

в суботу, 20 вересня 1980 р., о год. 7:30 веч. в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги

ВИСТАВКА КАРТИН

АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ — ПЕТРИШИН

19-го вересня — 26-го жовтня 1980 року

Український Інститут Модерного Мистецтва

2320 W. Chicago Avenue
Chicago, Ill.

Вівторок — неділя 12-4

Управа Осередку СУМ-А ім. ген.-хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

в суботу, 20 вересня 1980 р., о год. 1:30 по пол. в приміщенні **Дому Організацій Українського Визвольного Фронту**

відбудеться

АПЕЛЬ МОЛОДІ

з приводу відкриття виховної праці у Відділі Юнацтва СУМ-А в осінньо-зимовому сезоні.

•

Управа Осередку СУМ-А повідомляє Шановне Українське Громадянство, що ВПИСИ ДІТЕЙ до ОСЕРЕДКУ СУМ-А відбуваються, кожного дня у вечірніх годинах, як також цілий день кожної суботи в часі місяців: вересня й жовтня ц. р. Приймається дітей до СУМ-А у віці від 6-ти років вгору.

•

Рівночасно ПРИЙМАЄТЬСЯ ДІТЕЙ до Школи Українознавства Осередку СУМ-А до всіх кляс: від 1-ої до 12-ої кляси, включно, як також до дошкілля та англомовної кляси. Адреса осередку СУМ-А: 136 Схід, 2-га Авеню в Ню Йорку, Н. Й. Телефон Осередку — (212) 473-3467.

Корнель Василик — *Голова Осередку СУМ-А*
Богданна Походай — *Писар*

Критикують...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

тецтва УССР, у Відділі рукописів Публічної бібліотеки ім. М. Є. Салтикова-Щедріна, чи з книжки — „Декада української літератури та мистецтва в Москві". Рецензентові теж дуже не до вподоби, те, що „повніше" не показано у цьому виданні відзначення столітнього ювілею поетеси в Совєтському Союзі.

А відтак, ще тільки декількома словами, мовляв і це дуже важливе, накинутися не шкодить, О. Рисак підкреслює „явно безпідставні помилки" і неточності.

Гостре наголошування усіх цих „недоліків" і „неточностей" — ясне. Тут дошкульно ображено „старшого брата", не згадавши його панівного і „високо-культурного" впливу. А також, якщо рецензент зазначує, що „вже нині альбом стає бібліографічною рідкістю"... можна розуміти, що це видання зустріне така ж доля, що й драму Лесі Українки „Бояриня" — одного дня воно зникне з полиць книгарень, як теж про нього так, як і про згадану драму, в совєтських бібліографічних виданнях, довідниках чи енциклопедії — не буде навіть згадки.

Ця „особливо позитивна" рецензія на появу цього видання підказує, що було б потрібно, цікаво та якомога швидше, роздобути цю книгу українському читачеві і в підсовєтській Україні, і тут на поселенні.

Рахунок собі:...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

канськими установами, як Комітет Українців Канади, найбільшою мірою причинився до тієї перемоги.

Ця перемога над навколишнім упередженням, незнанням і ворожістю до української визвольної справи завершилася ще й загально-українським організаційним успіхом — створенням Світового Конгресу Вільних Українців. Український Конґресовий Комітет, з усіма індивідуальними організаціями та зокрема у співпраці зі Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, (СФУЖО), являє собою головну структуральну колону того всесвітнього об'єднання українських самостійників.

Кожен черговий з'їзд будь-якої установи висуває на порядок денний нові проблеми і нові суперечки, які разом з давніми розхитують дану структуру. Це нормальне життєве явище всюди. Однак жаден делегат, гість і спостерігач не сміє ні на мить забути сорокарічного досягу своєї надрядної установи. Насамперед треба оцінити позитиви, поки братися за дебатування неґативів.

(Продовження буде)

БАЛЕТНА ШКОЛА

Роми Прийми-Богачевської

62 St. Marks Place
New York, N.Y.

ОГОЛОШУЄ

ПОЧАТОК ШКІЛЬНОГО РОКУ 1980/1981

Початок навчання за минулорічним поділом годин — вівторок, четвер, п'ятниця, субота. Нові зголошення від 3-6 год., в поданих днях.

В програмі:

БАЛЕТ, УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНКИ та РУХАНКА для ПАНЬ.

Інформації телефонічно —
(212) OR 7-7187

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ У МЕНОР КОЛЕДЖІ

Дженкінтавн, Па. — В неділю, 21-го вересня ц.р., Студійний осередок української культури при Менор коледжі вже вдруге влаштовує тут український фестиваль у приміщеннях і на площах коледжу від год 12 вполудні до год. 7-ої вечора. Під час фестивалю будуть дві мистецькі програми — о год. 2-ій і 4:30 по полудні, у яких братимуть участь танцювальні і співочі ансамблі: „Волошки" під керівництвом Зої Ґрур-Корсунь, сумівський танцювальний ансамбль під керівництвом М.Солтиса, гуцульський ансамбль „Черемош" під керівництвом Д.Сороханюка, „Соловейки — тріо Осередку СУМ-А під керівництвом проф. Зої Маркович, співочий гурток „Сопілка" під керівництвом Орисі Гевки, ансамбль бандуристів „Орли" Осередку СУМ-А у Пассейку. У Василіянській бібліотеці буде виставка картин мисткині Софії Лади. Можна буде також набути мистецькі речі, як наприклад, вишивки, керамику, книжки, українські страви та печиво. Вступи: один доляр для дорослих, 50 центів для дітей і пенсіонерів.

Бучач і Бучаччина

Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій коралевій обгортці із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО. 943 сторінок з мапою.

Ціна $25.00 + $1.00 пересилки

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Замість квітів на могилу

бл. п. д-ра Івана Козія

складають на Патріярший Фонд:

д-р Богдан і Орися ПАНАСЮКИ	$100.00
Ольга ФЕДУН	50.00
Разом	$150.00

З приводу болючих втрат, передчасного відходу у Вічність моїх Клясних Колеґ,

бл. п. мґр-а Теодора Цара і бл. п. д-ра Володимира Прокоповича

складаю 25.00 долярів на Патріярший Фонд.

Петро ОРИШКЕВИЧ

СЕСТРИЦТВО СВ. ПОКРОВИ І КОЛИШНІ УЧНІ ПАРАФІЯЛЬНОЇ ШКОЛИ ЦЕРКВИ СВ. ТРОЙЦІ

836 Lyons Avenue, IRVINGTON, N.J.

повідомляють, що

в неділю, 21 вересня 1980 р., о год. 10-ій ранку

буде відслужена

СЛУЖБА БОЖА й ПАНАХИДА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

вчительки сл. п.

АНАСТАЗІЇ ГОРДІЄНКО

Ділимося з Рідними, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що 31-го серпня ц. р., з волі Всевишнього, відійшла у Вічність у наслідок автового випадку,

наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА й БРАТОВА

бл. п.

ОЛЬГА ПЮРКО БАРАНОВСЬКА

Горем прибиті:

МИХАЙЛО — чоловік
ЄЛИСАВЕТА ПЮРКО РЕАУМЕ — дочка з чоловіком КЕННИ і донями БОГДАННОЮ і ЄЛИСАВЕТОЮ
ЖДАН ВОЛОДИМИР ПЮРКО — син з жінкою МАГДАЛИНОЮ і дітьми ДЕБРІ, ТЕРЕНЕЮ, ЄЛИСАВЕТОЮ, ДЖЕФРІ і ЛАДАНОЮ
АННА ПОПЕЛЬ — сестра з родиною
СТЕФАНІЯ ГНАТІВ — сестра з родиною в Торонті і Ню Джерзі
НАТАЛІЯ ПРОЦЬ — сестра з родиною
ОКСАНА МИГАЛЬ — сестра з родиною
НАДІЯ — братова з родиною
МИРОСЛАВ — брат з родиною на чужині
КАМІЛЯ ПЮРКО — теща в Чехо-Словаччині
МАРІЯ СТЕЦІВ — шваґрова з родиною в Чехо-Словаччині
Вся ближча і дальша Родина — в Америці, Канаді і Европі

Покійну похоронено 4-го вересня 1980 р. на цвинтарі Св. Духа в Детройті.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

МИКОЛИ СТРУКА

який відійшов у Вічність 17-го вересня 1975 року

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені

в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж. і в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Дружина МАРІЯ і ДІТИ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Друзями, Знайомими та всім Українським Громадянством, що дня 12-го серпня 1980 року, помер в Алта Лома, Каліфорнія,

сл. п.

КАЛЕНИК ЛИСЮК

народжений 18-го серпня 1889 р., в селі Велика Бубнівка на Поділлі, Україна.

Сл. п. Каленик Лисюк був старшиною Української Армії УНР, учасником Визвольних Змагань 1917-20 років, учасником Першого Зимового Походу та в Карпатській Україні в роках 1938-39, де згинув від ворожої кулі Його син Петро. В роках 1920-22 був він спеціяльним кур'єром уряду УНР.

Сл. п. Каленик Лисюк був великим меценатом українських наукових та культурних установ, на які пожертвував поверх 250 тисяч долярів.

Похоронено сл. п. Каленика Лисюка дня 15-го серпня 1980 р. в Белевю Мавзолеї в Онтеріо, Каліфорнія.

Горем прибита:
КАТЕРИНИ — дружина
та приятелі — виконавці завіщання Покійного —
інж. ОСТАП ШЕНКІРИК
і СТЕПАН ДУШЕНКО

Замість квітів на могилу

сл. п. Каленика Лисюка

жертвую 50.00 долярів для Українського Наукового Інституту в Гарварді та 50.00 долярів для Східньо-Европейського Дослідчого Інституту у Філядельфії, Па.

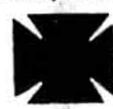
•

Рівночасно закликаю, як своїх, так і сл. п. К. Лисюка Приятелів та Знайомих складати пожертви замість квітів на могилу — на наші наукові установи.

СТЕПАН ДУШЕНКО

Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці

ділиться сумною вісткою з Українським Громадянством, Членами і Уповноваженими Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці, що несподівано, під час операції, в одному зі шпиталів в Ню Йорку, в суботу, рано, 13-го вересня 1980 року, відійшов у Вічність, на 83-му році життя

св. п.

ПЕТРО САМОЙЛІВ

полк. Армії УНР, учасник Визвольної Боротьби за нашу Державність, довголітній член при Відділі Центрального Комітету ВШ Пам. Симона Петлюри в Америці, довголітній голова Контрольної Комісії Комітету, з дня його заснування.

ПАНАХИДИ відбудуться в понеділок, 15-го вересня і вівторок, 16-го вересня, о год. 6-ій веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 17-го вересня 1980 р., з катедри св. Володимира при 82-ій вул. на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Президія Центрального Комітету

У глибокому смутку ділимося зРіднею, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що 13-го вересня 1980 року в Йонкерсі, Н. Й., відійшла, передчасно, на Вічний Спочинок,

наша Найдорожча СЕСТРА, СЕСТРІНКА, ТЕТА і КУЗИНКА

бл. п. інж. хем.

ХРИСТЯ ГУБІЦЬКА

проживши 33 весни свого трудолюбивого життя.

Важким горем прибиті:

сестра — ОЛЕНКА
бабуся — ОЛЕНА МИЦАК в Україні
тета — КАТРУСЯ КОНЧАК в Україні
тета — МАРІЯ НЕСТЕРЧУК
кузин — ІГОР НЕСТЕРЧУК з родиною
кузин — ЮРІЙ НЕСТЕРЧУК з родиною
тета — ЛЬОНЯ ГОШОВСЬКА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
кузинка — ЛІДА ГОШОВСЬКА
кузин — РОМАН ГОШОВСЬКИЙ
кузин — БОГДАН ГОШОВСЬКИЙ з родиною
тета — ІВАННА СОЛУК зі синами ЮРІЄМ І ЛЮБОМИРОМ і невісткою ЛЕСЕЮ
кузинка — ДАРІЯ СТАХІВ зі синами ЮРІЄМ і МИРОНОМ
Ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 16-го вересня ц. р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні W. Kowalchyk Community Funeral Home, 107 Yonkers Avenue Yonkers, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 17-го вересня 1980 року, о 9-ій год. рано в похоронному заведенні, а 9:30 рано в церкві св. Михаїла. Тіло Покійної буде поховане на цвинтарі Mount Hope Cemetery, Hasting on Hudson, N.Y.

Ділимося сумною і болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Побратимами по Зброї, що з Волі Всевишнього, в суботу, 13-го вересня 1980 року, рано, в одному зі шпиталів у Квінсі, Н. Й., під час операції відійшов у Вічність, на 83-му році життя,

наш Незабутній і Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

СВ. П.

ПЕТРО ДМИТРОВИЧ САМОЙЛІВ

народжений 27-го вересня 1897 року в місті Харкові, Україна, полковник Армії УНРеспубліки, учасник визвольної Боротьби за нашу Державність.

ПАНАХИДИ за спокій Душі Покійного відбудуться в понеділок, 15-го вересня, о год. 6-ій веч., в похоронному заведенні П. Яреми, 7-ма вул. в Ню Йорку, і у вівторок, 16-го вересня 1980 р., о год. 6-ій веч.

В середу, 17-го вересня, Тлінні Останки Покійного будуть перевезені до української православної катедри св. Володимира, 160 W. 82nd Street, Ню Йорк, Н. Й., де відбудеться ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА, опісля, Тіло Покійного буде перевезене на український православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Для бажаючих взяти участь у похоронах, буде автобус біля катедри св. Володимира.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
син-пасерб — БОРИС КРАВЕЦЬ з дружиною КАТЕРИНОЮ
донька-пасербиця — ВІКТОРІЯ з родиною

•

На бажання Родини Покійного, замість квітів на свіжу могилу, проситься давати пожертви на Державний Центр УНР.

Ляборaторія Російсько-Східньо-Европейського Центру в Іллінойському університеті

Вже від довшого часу щорічно Російсько-Східньо-Европейський Центр Іллінойського університету влаштовує Ляборaторію для дослідників Східньої Европи. З тією метою широко відчиняються двері гостинних приміщень цього університету, щоб прийняти у свої стіни професорів, дослідників, які працюють у цій ділянці, та докторантів, що пишуть свої праці з цієї ділянки, щоб вони користалися великою бібліотекою університету та знаходили потрібні матеріяли для докторських дисертацій чи писань нових книжок.

Цього року така Ляборaторія відбулася від 9-го червня до 2-го серпня з участю 180-ти прибулих дослідників, з них було 15 українців. Серед учасників були мешканці майже з усього світу.

Поза дослідницькою працею для учасників тут, в Центрі, відбуваються семінари й різноманітні доповіді, що їх гості мають нагоду відвідувати і брати в них участь.

Цього року в осередді уваги всіх, що з'їхалися, була доповідь про Афганістан. Кілька українців з інтересом пішли на цю доповідь. Заля повністю була зайнята прибулими. Доповідь робила професор Гарвардського університету. Доповідачка саме щойно повернулася з Афганістану і тому її інформації зовсім свіжі й цілком ймовірні, бо вони з першої руки. Доповідачка з'ясовала боротьбу повстанців та інформувала про їхні сили й можливості перемоги.

У своїй доповіді професор-прелегентка звернула увагу на такий дуже важливий момент у боротьбі в Афганістані, який сприяє большевикам. Справа в тому, що Афганістан не є суцільноодноріднa нація, в ньому є чимало національних меншин. Інтереси тих меншин на Заході цілком ігнорують, і на цій струні якраз і грають большевики. Вони теоретично визнають і респектують інтереси національних меншин, хоч на практиці цього немає. Тож совєти навезли до Афганістану калмицьких священиків і ними демонструють "свободу" релігії в СССР, а їхня пропаґанда твердить, що комунізм цілком може вживатися з релігією. По цій доповіді вив'язалася досить жвава дискусія.

Під час Ляборaторії діяли такі дискусійні групи: "Центрально-азійські меншини в СССР", проф. д-р Е. Зеброцькі; "Українська література", проф. д-р Б. Чопик; "Освіта в СССР і в Східній Европі", проф. д-р І. Е. Мак; "Чеська історія", проф. д-р Й. Андерлє; "Східньо-німецька історія і література", проф. д-р С. Е. Гейт; "Совєтська закордонна політика", проф. Р. Ремнек; "Московська історія", проф. д-р Б. Урофф. Крім цього, переводилося ще багато інших семінарів і доповідей.

Що впадало в око в цьогорічній Ляборaторії — це те, що з кожним роком все збільшується серед учених зацікавлення українською проблематикою. Тож можна з цього зробити висновок, що Україна і її проблеми все більше популяризуються і стають на рівень інших світових проблем, що, безумовно, треба вважати заслугою цілої діяспори, а зокрема українських учених.

У цьому треба віддати належне проф. д-рові Р. Т. Фішерові, який доклав багато старань, щоб цьогорічна Ляборaторія була найуспішнішою. А проф. д-р Б. Урофф, який був директором Ляборaторії, з цілим своїм штабом працівників постарався, щоб усе функціонувало якнайкраще. До допомоги учасникам були працівники бібліотеки, які дуже добре вив'язувалися зі своїх відповідальних завдань. Велику допомогу учасникам подавав проф. д-р Д. Штогрин, якому належить подяка й признання.

Нарешті не можна обійти мовчанкою миле і приємне прийняття в гостинному домі проф. Б. Уроффа, яке відбулося для учасників Ляборaторії. За весь час перебування в університеті відбувалося багато спільних обідів і прийнять, що давало нагоду учасникам познайомитися та передискутувати різноманітні теми.

Загалом треба сказати, що учасники роз'їжджалися по домах, відчуваючи повну сатисфакцію за придбання чи відсвіження знань для праці над майбутніми темами, які будуть опрацьовуватися та передискутовуватися на наступний рік.

д-р Микола Домашевський

ЯК ПОВІДОМИЛО Єгипетське інформаційне агентство з Каїра звідтіля відлетів до Вашінгтону державний секретар для закордонних справ Бутрос Халі, щоб скріпити делеґацію, яка перебуває у Вашінгтоні, а якої ціллю є устійнити підстави майбутнього договору для надання палестинським арабам автономії. Тут уже перебуває в тій цілі Камаль Гассан Алі, міністер закордонних справ. Обидва вони також візьмуть участь у цьогорічній Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Крім американських чинників єгипетські представники матимуть зустріч з ізраїльським міністром закордонних справ Іцаком Шаміром, який також братиме участь у цій Асамблеї. Міністер Шамір перед тижнем перебував у Єгипті, де він відбув розмову з президентом Єгипту Анваром ель-Садатом.

СЕНАТОР ГОВАРД БЕЙКЕР, лідер республіканської меншости в Сенаті заявив кореспондентам, що президент Джіммі Картер правдоподібно погодиться на переведення стислої перевірки співробітників Білого Дому, які, згідно з опінією ФБІ і деяких законодавців, передають представникам преси деякі строго засекречені відомості. Близькі до Президента особи погоджуються, що таке передавання таємниць може значно пошкодити Картерові у виборах. Політичні спостерігачі кажуть, що сен. Бейкер сильно активізується тепер у передвиборчій кампанії з надією, що йому вдасться змінити стан в Сенаті в користь республіканців.

В Надвірній співав чудовий хор

Перечитуючи сторінки альманаха Станиславівської землі, опрацьованого редакційною колеґією під головством Богдана Кравцева (1975 рік), з глибшою увагою я перечитав статтю „Спомин про місто Надвірну", де також і мені довелося задержатися на дорозі мого життя між роками 1933 і 1943.

„Спомин про Надвірну" охоплює всі ділянки опису міста і побуту його мешканців від давніх часів на підстаі відомостей, які можна було авторові зґромадити про події з різних часів. Дати подані не хронологічно. Цим вони часом дезорієнтують заінтересованого читача при усталюванні дат даних подій: чи вона з-перед Першої світової війни, чи з пізніших часів — за Польщі, — докладніше в часі між роками 1935 і 1943/44, — тобто до часів масового виїзду мешканців цих теренів на Захід. Дати подій і фактів давніх часів частогусто подані поміж датами нових подій, що відбувалися за польскої і німецької окупації.

Не маю на думці оспорювати цей спосіб відтворювання образу минулого співавторів загальної праці про Надвірну, — але хотів би я як співгорожанин Надвірної дещо до цього спомину додати, що — як можна запримітити — призабулось і обминуло увагу авторів у часі написання спомину.

В перших роках мого перебування в Надвірній, не пригадую собі, щоб пульсував належно культурно-освітній живчик нашої громади, про що сказати можна хоч би на підставі скромно відбутого свята Першого Листопада в Надвірній в 1935 році. Це свято відбулось у нетопленій залі, без вокально-музичних точок, і тільки з єдиним відчитом, що його виголосив мґр Бачинський.

Але ось в жовтні 1935 року приїхав до Надвірної мґр М. Срефанюк і, не зволікаючи, приступив до організування мішаного хору роздобув і придбав вокально-музичні партитури, сам заопікувавсь розписанням окремих голосів. І вже в листопаді 1935 року почались проби мішаного хору під його диригентурою. Було тоді 40 хористів церковного і світського співу для відзначення окремих нагод і для концертів в першій мірі.

В репертуарі хору були всі перлини вокальної музики українських композиторів, а саме: Бортнянського, Лисенка, Людкевича, Леонтовича, Ніщинського, Стеценка, Безковайного, Січинського, Недільського, Барвінського, Колесси та інших. Проби хору відбувалися регулярно і ті з надвірнян, які в хорі співали, напевно пам'ятають ті часи і зачислюють їх до культурного розвитку Надвірної, до цінних придбань для історії Надвірної.

Перший раз виступив цей мішаний хор з дириґентом мґр Стефанюком в березні 1936 року на запланованому Концерті Шевченка. Після того на Великдень 1936 року хор відспівав перший раз Службу Божу в церкві.

Коли повертаюся думками в ті часи, пригадується небувалий настрій присутніх на тій співаній Службі Божій. Відтоді в Надвірній влаштовувалися концерти часто в програмі яких були твори вокальної музики наших найкращих композиторів.

На повітовому просвітянському святі в Надвірній в 1937 році співав місцевий хор при співучасті всіх довколишніх хорів, разом — двісті хористів.

Кожного року на Зелені свята мала місце святочна панахида в церкві в Надвірній, при участі хору. З церкви йшов потім похід на могили.

В часі Різдвяних свят мав надвірнянський хор у своєму репертуарі багато коляд і щедрівок, і разом з невтомним дириґентом ходив по домах наших громадян колядувати зі збіркою на Рідну Школу.

Все ще пригадуються добрі голоси хору: сестри Волинські в сопранах і альтах, Микола Гринішак і Василь Свідрук — в басах, Богдан Білошевський і Кравчук — в тенорах. Надвірняни насолоджувались співом свого хору в часі його виступів при кожній нагоді і разом з отцем-парохом Дм. Шевчуком інтересувалися ним і його працею.

Збереглася цінна для історії Надвірної знімка того хору з Великодня в 1936 році разом з парохом о. Шевчуком, яка сьогодні радує моє серце своїм спомином; і шкода, що ця знімка побіч інших світлин не поміщена в альманасі, бо там їй місце. Така світлина була б ще одним свідком культурного життя надвірнян в означеному часі і не лиш самих виконавців, але також тих уачсників імпрези, які схоплені на знімці.

Свою життєздатність і подвижницьку працю завдячував цей надвірнянський хор жертвенній праці тодішнього дириґента мґра М. Стефанюка і про нього сьогодні згадую в доповненні до „Спомину про місто Надвірну". задля вірнішого змалювання культурного життя Надвірної в часах між 1935 і 1943 роками.

Мгр С. Волянський

Для Орисі Ганушевської...

(Закінчення зі стор. 1)

Після проголошення висліду контесту: Орися Ганушевська і її кралі — Богданна Принада і Тереса Копаниця.

„Міс Союзівка" і кралі з членами Головного Уряду УНС, управителем оселі Володимиром Квасом (перший зліва) та головою жюрі інж. Романом Ракочим, ст. (третій справа).

Головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис у „коронаційному вальсі" з новообраною „Міс Союзівкою".

Ансамбль „Чайка" у заключному „Гопаку".

літніх курсів у Гарвардському університеті та навчала в садочку у школі українознавства. Любить музику, спів, народні танці, занимається фотографією і навіть здобула першу нагороду і стипендію у міжстейтових змаганнях у цій ділянці, та залюбки приготовляє українські страви, за що також здобула нагороду у міжстейтовому конкурсі. Мистецтво і література також лежать в домені зацікавлень Орисі. Вона є членом 93-го Відділу УНСоюзу.

Перша краля — Б. Принада також відзначувала свої 20-ті уродини цього вечора і з радістю прийняла вибір. Донька Богдана і Розалії Принадів, Богданна є студенткою третього року Ратґерського університету, де спеціялізується в політичних науках. Вона належить до українського студентського клюбу при цьому університеті, любується в грі на бандурі та в народних танках. Як і Орися, вона була включена у довідник „Хто є хто серед американських середньошкільників". Богданна є членом 209-го Відділу УНСоюзу. Лице її знайоме багатьом гостям Союзівки, бо вона працювала на цій оселі в 1978 і 1979 роках.

Друга краля — 19 річна Т. Копаниця є донькою Макара і Дарії Копаницiв, здала матуру в 1979 році, під цю пору є студенткою технологічного Фешин інституту в Ню Йорку, де спеціялізується в ділянках реклями і комунікації. Тереса — активна в Пласті як виховниця юнацького гуртка, любить спів і мистецтво, грає на фортепіяні і ґітарі, за що й одержала ряд нагород. Вона є членом 245-го Відділу УНСоюзу.

Як і кожного року, контест попередила мистецька програма на сцені „Веселки", яку цього вечора заповнив юний танцювальний амсамбль „Чайка" з Вайнленду, Н. Дж., під мистецьким керівництвом Стефанії Чаплинської. Члени ансамблю — це молодь 331-го і 347-го Відділів УНСоюзу, що їх допоміг заснувати старший організатор УНСоюзу Степан Гавриш, що й відмітила конференсьє М. Кордуба, а відтак д-р Флис у своєму слові. Молоді танцюристи це вже третє й четверте покоління, американських українців, які з гордістю зберігають українське мистецтво й культуру, що є найкращою запорукою тяглости українства на цьому континенті, — як це підкреслив д-р Флис у словах признання і подяки цій групі, яка виступала вперше на Союзівці. Прегарні строї групи і загальна опіка над ними — це праця родичів поодиноких танцюристів, під проводом союзовця-ентузіяста А. Панчишина. Ансамбль виконав ряд танків із свого обширного і різноманітного репертуару.

Під час програми, М. Кордуба представила згаданих вже членів Головного Уряду УНСоюзу, як теж головного редактора „Свободи" Зенона Снилика і редактора „Українського Тижневика" Рому Гадзевич та викликала на сцену під загальні оплески присутні колишні „Міс Союзівки" — Рому Романюк-Коропей, Христину Товпаш і Арету Ракочу та ще в той час „урядуючу королеву" оселі Г. Петрик, яка висловила коротке прощальне слово, дякуючи за вибір і можливість репрезентувати оселю. В імені гостей М. Кордуба подякувала В. Квасові за успішне переведення і завершення цього 28-го з черги літнього сезону Союзівки, який цього року позначався особливо гарною, хоч і гарячою погодою, добірними мистецькими програмами та масовою участю в них гостей і відвідувачів.

Забава, що її перервав вибір „Міс Союзівки", продовжувалась на терасі „Веселки" під звуки оркестри „Червона Калина" з вокалісткою Оксаною Тромсою.

Під час цих Днів УНСоюзу на кортах Союзівки проходив черговий турнір в групах 16-ох чоловіків і 8-ох сеньйорів, що його кожного року організують інж. Юрій Савчак і З. Снилик.

ВИСТАВКА КАРТИН А.ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН В ЧІКАҐО

Чікаго, Ілл. — Виставка картин Аркадії Оленської-Петришин відбудеться тут в Українському Інституті Модерного Мистецтва від 19-го вересня до 26-го жовтня включно. Як відомо, А.Оленська-Петришин належить до зростаючого середовища мистців у З'єднаних Стейтах Америки, які відчули вичерпність безпредметности і повертаються до прикладного мистецтва. Виставка включатиме великорозмірні картини рослинної тематики, які своєю величиною та плоским трактуванням сюжету викликають ефект наявности та центральности природи. Виставку можна вуде оглядати від вівтірка до неділі о год. 12 до 4-ї по полудні.

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА РОЗПОЧИНАЄ СЕЗОН

Ню Йорк, Н.Й. — Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької розпічне осінній і зимовий сезон в неділю, 16-го листопада ц.р., постановкою драми Володимира Винниченка „Чорна пантера і білий ведмідь" з нагоди 100-річчя від дня народження письменника і драматурга. Вистава відудеться о год. 2:30 по полудні в приміщенні Фешен інституту при 227 Захід 27-ма вул. між 7і8-ю евеню. Режисер постановки: Лідія Крушельницька; музика: Ігор Соневицький; хореографія: Ольга Ковальчук—Івасівка; оформлення сцени і світло: Юрко Гречило; костюми: Марійка Шуст. Тема драми: мистецтво і родинне життя.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 21-го ВЕРЕСНЯ 1980 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. місячні, повакаційні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 5-ій по пол., в церковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. Проситься прибути, вислухати звітів і вирівняти членські вкладки. — Микола Хоманчук, фін. секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка — 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фін секретаря при 3324 Торрінгтон вул. на Пармі. Проситься членів прибути. — Б. Задорецький, рек. секр.